რუსეთის სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტია 140

1918 წ. 26 მაისი

ერთობ

№ 106 · ორგანო ამიერ-კავკასიის ს

ძმები ტარასი და ფილიმონ, რძალი სოფიო, დები: ებე, მარო, აგრაფინა და ლუბა, სიძე ილია სპირიდონის ძე გუგუშვილი ღრმათ დამწუხრებული აუწყებენ ნათესავთ და მეგობართ, რომ უდროვოთ დაკარგულ საყვარელ ძმის

ხუტუ (გრიგორი) სოლომონის ძე სარიშველის

გარდაცვალებიდან ორმოცი დღის შესრულების გამო გადახდილ იქნება პანაშვიდი სოფელ ონტოფოს თავარანგელოზის ეკლესიაში კვირას, 26 მაისს.

ზარამ დიმიტრის ძე და დარია მიხაილის ასული თეთრაძენი შვილებით აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ, რომ კვირას 26 მაისს ვერის ნიკოლოზის ეკლესიაში გადახდილ იქნება წლის წირვა და პანაშვიდი

დიმიტრი თეთრაძის

სულის მოსახსენებლად.

ჩვენი ბედი

მწარე ბედს განიცდის ამიერ-კავკასიის დემოკრატია. იგი ჯერ კიდევ მთელი ხალხის ბედის გამგეა, მაგრამ ამ ბედის გადაჭრა მას შეუძლია არა თავის სურვილისა და მისწრაფების თანახმათ, არამედ იმ გარეშე ძალების კარნახით და ბრძანებით, რომელნიც მას შემოსეული ჰყავს. ეს ძალები კი იმპერიალისტური ქვეყნებია, რომელთაც ამიერ-კავკასია თავის ინტერესებისთვის სურთ გამოიყენონ.

ომის უღელი ვერ ავიცილეთ თავიდან. ეს უნდა აღვიაროთ. თავდაცვის საქმე იმ თავითვე გასტეხა რუსეთის საზღვრებზე დემაგოგიამ, შინ წასვლის ქადაგებამ, მტრის გასახარელმა განხეთქილებამ დემოკრატიის წრეებში.

მას შემდეგ უძლურება რუსეთის და მისი ყოველი კუთხეების ერთი მთავარი მიზეზი შეიქნა იმ საშინელი არევ-დარევის, რომელიც [illegible]ესაც მეფობს.

ჩვენი განსაკუთრებული მდგომარეობა იმით [illegible]ელდება კიდევ, რომ გარს გვარტყია არა [illegible]ლტურული ქვეყნები, არამედ ველური და [illegible]უნათლებელი, ჩამორჩენილი, დამშეული, [illegible]რცვა-გლეჯაში დახელოვნებული.

შეგნებულ დემოკრატიას, მართალია, აქვს [illegible]ითი გზა—თავგანწირულად ბრძოლა და გმი[illegible]ულად სიკვდილი. და იგი არ ერიდება ამ გზას, იგი არ ზოგავს თავის სისხლს და სიცოცხლეს, რომელიც მზათაა საერთო კეთილდღეობას მსხვერპლად შესწიროს, მაგრამ ხელმძღვანელ პოლიტიკურ პარტიას უფლება არ აქვს მთელი ხალხის ბედი, არსებობა, სიცოცხლე სასწორზე დასდოს, როცა ბრძოლის მოგების რაიმე, თუნდ მცირედი გარანტია არ მოეპოვება.

და აი ეს განსაკუთრებული მდგომარეობა ხელმძღვანელი პარტიის აიძულებს მის მეთაურთ ინატრონ თავისთვის კატორღა, ციმბირი, ოღონდ თავიდან აიშორონ ის საშინელი სულიერი ქენჯნა, რომელსაც ისინი განიცდიან დღეს, როცა თავის ხალხს, თავის გამოწრთობილ დემოკრატიულ რაზმებს ასეთ საბედისწე[illegible] გაჭირვებაში ხედავენ.

ჯიმგორიებ, ხსნის ძალა ჩვენს ხელთ არაა. იგი უცხო ელემენტებს უპყრიათ. მათ უცხოს აინტერესებს არა ხსნა ერის, არა ხსნა ხალხის, არამედ დაცვა თავის იმპერიალისტური ინტერესების, განხორციელება თავის იმპერიალისტური მიზნების

ისეთი მდგომარეობა იქმნება, რომელზედაც იტყვიან: საითაც გაიქეცი, იქით წაიქეცი.

რკალი ომისა შემოგვერტყა გარს.

რუსეთი მხოლოდ ბოლშევიკურ მუქარას გვიგზავნის. ოსმალეთი მხოლოდ ჩვენს დაპყრობაზე ოცნებობს. გერმანია თავის ინტერესებს იცავს ე. ი. ინგლისთან ომზე ფიქრობს.

და აი ამ სამ ძალებს შუა იჭყლიტება პატარა კუთხე, ჩვენი ქვეყანა.

ამ უკანასკნელ დროს ჩვენი აზრი გერმანიის დახმარებაზე შეჩერდა, მისი მფარველობა მიიჩნია საუკეთესოთ ამ სამ ბოროტებათაგან. მისი დახმარება ჩასთვალა რეალურათ, ყველაზე უფრო საიმედოთ, თუმცა დიდი იმედების დამყარება, როგორც მკითხველი დაინახავს, არც მაზე შეიძლება.

ჩვენ გვგონია, მხოლოდ, რომ გერმანია ეკონომიურათ დაინტერესებული ზოგიერთი ჩვენში არსებული სამრეწველო დარგებით, არ მოისურვებს ერის განადგურებას და მოსპობას, რაც მოსალოდნელია, როგორც რუსეთის, ისე ოსმალეთისაგან, თუ ისინი მტრად შემოვლენ ჩვენს ქვეყანაში.

ამიტომ ჩვენმა პარტიის ხელმძღვანელმა ორგანოებმა მიიღეს დადგენილება საქართველოს დამოუკიდებლობის გამოცხადების, თუ გერმანიის მხრივ იქნება რაიმე უზრუნველყოფა ჩვენი ერის არსებობის. არ ვიცით რამდენათ შეიძლება ასეთი შედეგების მიღწევა, არ შეიძლება წინდაწინვე დავაიმედოთ ხალხი. გერმანიის წარმომადგენელნიც კი თვითონ აღიარებენ, რომ მთავარი ხსნა ჩვენი ხალხის, ეს მისი შეიარაღებული ძალაა, თუ ჩვენ თავს ენერგიულათ დავიცავთ, თუ რაიმე ძალას გამოვიჩენთ, იგიც თავის მხრით გვპირდება დახმარებას, მაგრამ გერმანიის ჯარი ჩვენში არ შემოვა დამცველათ. გერმანიის ჯარი არ იქნება ჩვენ მაგიერ მებრძოლი. ეს აქედანვე უნდა იცოდეს ხალხმა. აქედანვე უნდა იცოდეს, რომ გერმანიის სახით მას ეყოლება რაიმე შეღავათის მიმცემი, მაგრამ არა მხსნელი. და იგი თვით გულხელდაკრეფილი არ უნდა დარჩეს. მხსნელი ერისა, თვით ერია. მართალია ჩვენ არ შეგვიძლია, როგორც მცირე ერს დიდ სახელმწიფოების გარეშე თავის დაცვა აქლემების ბრძოლაში კოზაკი ყოველთვის იჭყლიტება. ამ ჟამათ ჩვენ ვფიქრობთ გაჭყლეტას გერმანიის აქლემთან თავის შეფარებით გადავრჩეთ. ჩვენ არ შეგვეკითხავს ხალხისთვის, არ მოგვიხდენია რეფერენდუმი, სურს თუ არა მას ასეთი მფარველი იყოლიოს. არა იმიტომ, რომ ეს არ გვსურდეს, არამედ იმიტომ, რომ ეს საკითხი წყდება არა ჩვენის სურვილით, არამედ გერმანიის და იმ გარეშე ძალების, რომელნიც ჩვენ ყოველ მხრიდან გვაწვებიან.

თუ ჩვენი ხალხის სურვილზე იყოს საქმე—ჩვენ ვიცით, რომ მისი სურვილია თავისუფალი ცხოვრება—ზავი და მშვიდობიანობა. მაგრამ მაინც შფოთსა და დავიდარაბაში გარ[illegible] დღემდე გახვეული. ჩვენ არ გვამოქმედებს ა[illegible] შემთხვევაში არც სურვილი პარტიის დაცვი[illegible] პირიქით, არსად ჩვენს პროგრამაში არ სწ[illegible]რია გერმანიის მილიტარიზმზე დამორჩილებ[illegible] არსად ჩვენ არ გვიქადაგებია მის სასარგე[illegible]ლოთ. იგი მოდის ჩვენდა უნებურათ და ჩ[illegible] იძულებული ვართ მას დავემორჩილოთ. [illegible] ჩვენი ნება, არამედ ისტორიული აუცილ[illegible]ლობა გვიკარნახებს ამას. და თუ ამანაც [illegible] გვიხსნა, ვერ გადაგვარჩინა ხრულიად გას[illegible]სას, თუ ბედისაგან საბოლოოთ განწირუ[illegible]ვართ, იმას მაინც ვიტყვით, რომ ჩვენ [illegible] დაგვიტოვებია არც ერთი საშუალება, რ[illegible] ხალხისთვის უბედურება თავიდან აგვეცდ[illegible]

ახალი ორიენტაცია

ამიერ-კავკასიის დამოუკიდებლობის საკ[illegible]ხი კვლავ დღიურ წესრიგში დაისვა. ოსმა[illegible]თის მოულოდნელმა თავდასხმამ კვლავ ა[illegible] პარაკა ისინი, ვინც რუსეთთან კავშირის [illegible] წყვეტის წინააღმდეგი იყვნენ. ესენი ამბო[illegible] ოსმალეთი იარაღით არღვევს ამიერ-კავკა[illegible] დამოუკიდებლობას, რომელიც თვითონვე [illegible] არა ამ რამდენიმე კვირის წინეთ; ამიტომ [illegible]თად ერთი ხსნა ამიერ-კავკასიის დამოუკ[illegible]ბლობის გაუქმებაშია და დაუ[illegible]ნებით მი[illegible]ხოვენ კვლავ რუსეთის მთავრობასთან შ[illegible]შირებას. მაშასადამე კითხვა იბადება: შ[illegible]

ეს დადგენილებაა იმ ხალხის, რომლის სიტყვა საქმეს არ გაშორებია.

როცა ასეთი დადგენილება გამოჰქონდათ—წითელი გვარდიის წარმომადგენლებმა მშვენივრად იცოდენ, რომ თვითეული ასო მათი დადგენილებისა სისხლით იქნება ჩაწერილი ამიერ-კავკასიის ისტორიის ფურცლებში.

შეიძლება ყველამ არ მიაქცია ყურადღება გაზეთის ქრონიკაში წითელ გვარდიელთა კრებას.

იქნებ ყველას არ შეუმჩნევია, თუ რა რიგ განირჩევა წითელ გვარდიელების რეზოლიუცია ყველა იმ რეზოლიუციებისაგან, რომლებიც დაიწერება რუ ეთში და ამიერ-კავკასიაში მთელი წლის განმავლობაში.

მაგრამ ჩვენ ვიცით წითელ გვარდიელთა **საქმიანობა** და ამიტომ გვწამს მათი **სიტყვებიც**. ჩვენ ვიცით, რომ ის ხალხი, რომელმაც თავის მკერდით გზა გადაუღობა ოსმალებს ნატანებთან, ძვირად დაუჯდენს მტერს ამიერ-კავკასიის რევოლიუციონურ გულში შემოჭრას.

ჩვენ ამის შემდეგ დარწმუნებულნი ვართ, რომ საფრთხე სამარცხვინოთ მტრის წინაშე ქედის მოხრისა და უომრათ თავის დანებებისა არ არის. ჩვენ გვწამს, რომ მტერზედაც უფრო მეტ გავლენას მოახდენს წითელ გვარდიელთა ასეთი დადგენილება, ვინემ ყველა სიტყვები ჩვენი დელეგაციისა ბათუმში.

და ჩვენ მივესალმებით ამხანაგ წითელ გვარდიელებს მათ მამაცურ, ღირსეულ გადაწყვეტილებაში.

სევდიან და მწუხარე დღეებში ჩვენ მხურვალე სალამს ვუძღვნით მათ, ვინც მედგრათ სდგას რევოლიუციის და თავისუფლების დაცვის ნიადაგზე. („ბ.“).

ვლ. ვოიტინსკი.

ახალი ამბები

✦ **თფილისის თავდაცვა** მიენდო გენერალ მაიორს ამხ. სტ. ახმეტელაშვილს. მის განკარგულებაშია თფილისში მყოფი მთელი შეიარაღებული ძალები როგორც წითელი გვარდია, ისე რეგულიარული ჯარები.

✦ **საზოგადო-სამეურნეო ღირებულების** ქონებათ იქნა აღიარებული ქუთაისის გუბერნიაში შემდეგი მამულები: „ვარციხე“ ანანოვისა, მიურატის და ოლდენბურგის მამულები, „ხვარბეთი“ ნაკაშიძისა, „ვაჩევი“ საგლეხო ბანკისა, ყოფილი მელმანისა და „ზუგდიდი“—მინგრელსკისა.

✦ **ჭიათურის შავი-ქვის** გელზენკირხენის ფირმამ შუამდგომლობა აღძრა შრომის სამინისტრის წინაშე, რათა დახმარება აღმოუჩინოს მუშაობის განახლების საქმეში.

✦ **ალავერდის ქარხანაში** და ზინგერის კომპ. გაფიცვები შრომის სამინისტროს მიერ მიღებული ზომების წყალობით შესწყდა.

✦ **ერევნის გუბერნიაში**, სამიწათმოქმედო უწყებაში მოსამსახურე ქართველები სთხოვენ მიწათმოქმედების სამინისტროს, რათა ისინი ერევნის გუბერნიიდან გადმოყვანილ იქნან სამსახურში საქართველოში.

✦ **კაპიტალისტების ერთმა ჯგუფმა** შუამდგომლობა აღძრა ფინანსთა მინისტრის წინაშე, რათა მათ ნება დაერთონ გახსნან თფილისში აქციონერული ბანკი. ბანკს ძირითადი თანხა ექნება 5 მილიონი მანეთი.

✦ **საქართველოს სამხედრო გზა** ყაზბეგიდან კავკავამდე, როგორც მთავრობა აუწყებს ცხოვრებთ, ინგუშების თავდასხმების გამო, საფრთხილოა სამგზავროთ ლტოლვილთათვისო.

✦ **სოხუმის ქალაქის საბჭომ** მოისმინა რა მთავრობის მისალმების დეპეშა ქალაქის ბალშევიკებისაგან განთავისუფლების შესახებ, დეპეშით გაუგზავნა მთავრობას სამადლობელი პასუხი, რომელშიაც საბჭო გამოსთქვამს ღრმა იმედს, რომ მთავრობის დახმარებით სხვა დემოკრატიულ ორგანიზაციებთან ერთათ შესძლებს ქალაქში და ოლქში საჭირო წესიერების დამყარებას.

✦ **ქ. ქუთაისს** მთავრობამ ნება დართო [...]მი წლის ვადით 500 ათასი მანეთი უსარგებლო სესხისა. ვადა ჩაითვლება დღიდან ზავის შეკვრისა.

✦ **ყველა ავტომობილებს**, რომლებიც [სა]ქართველოს სამხედრო გზაზე დადიან, თან [უნდ]ა ჰქონდეთ საგზაო მინისტრის წერილობითი ნებართვა.

✦ **ინგუშებთან** საქმის მოსაგვარებლათ [...]უნველობის მინისტრს წინადადება მიეცა [...]ლიოს საგანგებო რწმუნებული.

✦ **შინაგან საქმეთა მინისტრმა** მიწერილობანი დაუგზავნა ყველა კომისარებს, რათა ყოველგვარი დახმარება გაუწიონ საგან[გებო] თათბირის დადგენილებათა ცხოვრებაში [გა]ტარებელთ ჯოგების საზაფხულო საბალახ[ო]ზე გადაყვანის საქმეში. განსაკუთრებით [...]ვალებათ საბალახოს სარგებლობის დროს, [...]საჭირო დარჩება, შეიარაღებულ ძალასაც [...]თონ, რომ მწყემსებს ამით შეძლება ექ[ნებ]ათ მშვიდობიანი მუშაობისა.

✦ **ქართული უნივერსიტეტი.** მოვაგონებთ [...]ველებს, რომ დღეს, კვირას, დილის 11 [საათზ]ე, ქართული უნივერსიტეტის დარბაზში [...]ის ქ., ქართული გიმნაზია) დანიშნულია [...]ძნებელი კრება პირველი ქართული „სა[...]სოფიო საზოგადოებისა“. კრებაზე დას[წრება ყ]ველას შეუძლია.

✦ **სასურსათო მინისტრს** გადაეცა 20 მილ. მან. რუსული ფულით სურსათის შესაძენად.

✦ **მეტეხის ციხეში** 25 მაისს, საღამოს 5 საათზე სეირნობის დროს ტუსაღები აჯანყდენ და ზოგი გაქცევასაც აპირებდა. ყარაულებმა დასჭრეს 4 ტუსაღი.

✦ **მთავრობამ** 1 მილიონი მან. მისცა ქართულ საქველმოქმედო საზოგადოებას. ამ დღეებში მიეცემა კიდევ 3 მილიონი მან.; აქედან 800,000 მან. ქუთაისის ლტოლვილთა დამხმარე კომიტეტს გაეგზავნება.

✦ **სომეხთა ეროვნულ** საბჭოს 25 მაისს შემდეგი დეპეშა მოუვიდა: „მცხეთის აქეთ 3 ვერსის მანძილზე საქართველოს სამხედრო გზაზე დღეს ღამის 2 საათზე კავკავისკენ მიმავალ სომეხ ლტოლვილებს ბოროტ-მოქმედნი დაესხნენ თავს. მოკლულია 15, დაჭრილია 12. გამოგზავნეთ სანიტარული ავტომობილი. დაიჭირეს 3 თათარი“. დარიალის ბატალიონის ადიუტანტი **ნაფეტვარიძე.**

✦ **ლტოლვილნი.** 25 მაისს თფილისში 18,000 გადმოხვეწილი ჩამოვიდა 2 მატარებლით.

✦ **დელიჟანიდან** გენ. ვოშჩინსკიმ 24 მაისს 18 ს. სომხურ ეროვნულ საბჭოს დეპეშით აცნობა, რომ ჩვენ ჯარს უკან დაუბრუნებია კარაკლისი. ჯარის სულიერი განწყობილება ერთიანად გამოიცვალა. დეზერტირები მრავლად ბრუნდებიან უკან თოფებით და ტყვიებით.

კრებები და მიტინგები.

დღეს, საღამოს 5 საათზე, მეოთხე რაიონის ს.-დ. მ. პ. კლუბში (უდელნი ქუჩა № 3) გაიმართება მორიგი საუბარი მიმდინარე მომენტზე.

— დღეს, საღამოს 5 საათზე, საბურთალოზე თეატრთან დანიშნულია საბურთალოს მოქალაქეთა კრება. ამხ. რ. ჩიხლაძე და სხვები გააკეთებენ მოხსენებას მიმდინარე მომენტზე.

— ქართული ტეხნიკური საზოგადოება სთხოვს ყველა ქართველ ინჟინერთ და ტეხნიკოსთ გამოცხადდენ დღეს დილის 11 საათზე ტეხნიკურ საზოგადოების ბინაზე (ფრეილინის ქ. ქართ. ეროვნული საბჭო).

— დღეს, კვირას, 26 მაისს, დილის 10 საათზე, ქ. შ. წ. კ. გ. საზოგადოების კანცელარიაში დანიშნულია თბილისში არსებული ქ. შ. წ. კ. გ. საზ. ბიბლიოთეკების (ვერის, ავლაბრის, დიდუბის, კუკიის, ნაძალადევის, ნავთლუღის) სამზრუნველო კომიტეტების წარმომადგენელთა და გამგეთა კრება.

ბრძოლის ველიდან

სამეგრელოს

„სხვა საქართველო სად არის
რომელი კუთხე ქვეყნისა“?..
აკაკი.

დადგა საბედისწერო მომენტი ქართველ ერისა.

კვლავ ჩამოჰკრა გლოვის ზარმა. ამოჰქუხდ[ა] წყრომის გრიგალი და უკულმა გადაფურცლ[ა] ჩვენი ისტორიის შავი ასოებით აღბეჭდილ[ი] ფურცლები... დღეს ჩვენ მოწმენი ვხდებით [...] შორეულ წარსულისა, როდესაც ოსმალეთ[ი] მოსაწყვეტად ეპოტინებოდა ამ ედემის ყვავილ[...]

იმ დროს, როდესაც ბედმა გაგვიღიმა [...] უხსოვარ ჟამიდან ნაჭედი რკინის ბორკილხუნდები დაამსხვრია, მას მუხთალმა ბედმა ნეტარების წილათ არგუნა დაესვა ყოფნა არ ყოფნის საკითხი. თქვენ კი, ამ კრიტიკულ მომენტში, როდესაც წყდება ერთხელ და სამუდამოთ ქართველი დემოკრატიის ბედი და ოსმალეთის იმპერიალისტები ჩვენს ბედის ნანგრევებზე აშენებენ თავიანთ ბედნიერებას, სდუმხართ გულხელდაკრეფილნი, და ღივლივებთ გამოურკვეველი ოცნების წიაღში...

დღეს მე უკანასკნელათ ნებას ვაძლევ ჩემს თავს, როგორც დამცველი სამშობლო და თავისუფლების, მოგმართოთ დიდებული მგოსნის სიტყვებით: „სხვა საქართველო სად არის, რომელი კუთხე ქვეყნისა?..“

მიპასუხეთ!..

თავის თავად აშკარაა ყველასათვის, რომ ამ სიტყვებზე ვერც ერთი თქვენგანი ვერ მომიგებს, ვინაიდან დედამიწის ზურგზე არ ყოფილა და არც იქნება მეორე საქართველო, გარდა იმ ქვეყნის თვალისა, სადაც დავიბადეთ და შემოგვესმა დედის ტკბილ რძესთან ერთად მშობლიური ტკბილი ნანა.

ნუ ეძლევით სასოწარკვეთილებას, გამოფხიზლდით, გაიხსენეთ ის დრო, როდესაც ოსმალეთის ფაშები ცხვრის ფარასავით მიერეკებოდენ საქართველოში ნაყიდ ახალგაზრდობას...

მაშ, მეგობრებო, ისევ აქ, ან სიკვდილი, ან გამარჯვება!..

გაიხსენეთ შოთას სიტყვები: „სჯობს სიცოცხლესა ნაძრახსა სიკვდილი სახელოვანი“!

რათ გვინდა ათასი წელი ვიცხოვროთ პირუტყვული ცხოვრებით ოსმალეთის ბრჭყალებს ქვეშ?!

დეე მოვკვდეთ, სისხლის ზღვაში ამოვბანოთ დროშა „თავისუფლების და სამშობლოს დახსნისა“, ავიტანოთ იმ მთის მწვერვალამდე, სადაც ოდნავ ბჟუტავენ ამომავალი მზის ბრონლის სხივები და იქ გამარჯვებით გადავსცეთ მომავალ თაობას ნიშნათ სამარადჟამო არსებობისა...

ოდიშელი ყაყაჩო.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

პატარა ფელეტონი

ესეც მეორე აღდგომა... (თავისუფლების ხანაში!)
და დღენი ჩემნი განვლიან...
ზმორება... თავის ფხანაში...
რავქნა, ბათუმის ამბებით ჯერ კიდევ მძიმეთ... ორსულ ვარ.
ვფიქრობ და მათგან ტყვე ქმნილი გონს კარგათ ვერც კი მოვსულვარ.
ამგვარი გასაჭირის დროს მე მუდამ მყავდა მფარველი.
დღეს, ირგვლივ თვალებს ვაცეცებ...
შველას არსაით არ ველი.
ჩრდილოდან რუსი მიბღვერის. დასავლეთიდან ალია.
ლამის გამიხდეს სამშობლო მხოლოდ ტყვეობის გალია.
ვსინჯე ჯერ ამის, მერე სხვის ძმობა, ორიენტაცია.
ეს დარჩა „ძაღლი მგლის ფერი"
ის ნამდვილ მგელი... ტაცია.
ჩვენ მტაცებელთა მათ შორის არ გვეყოლება მიმფერი,
ერთია: მგელი წაგვიღებს, თუ ძაღლი შეგვჭამს გლისფერი.
ძმობა არ უნდა არავის, ყმად ყოლა ყველას სწყურია.
(ყვლეფა და ტყავის გაძრობა ადვილი სამსახურია)
მტრად თუ არ ვარგხარ ვინ გიძმობს? ვის უნდა შენი მოყვრობა.
ლაჩრის და ქალაჩუნასი სხვაგვარ იციან მოპყრობა.
ჯერ კბილებს გაგისინჯავენ
(ვისაც სამოყვროთ სჭირიხარ).
და რათ აგიყვანს, თუ მართლა მეტი ბარგი და ჭირი ხარ?
ბათუმში ფაშა ბატონობს. ქობულეთისკენ ბეგები.
(ოზურგეთ-ლიხაურშიაც საკმაოთ მიიბეგვები).
ვინ გიძმობს მართლა, თუკი მტრათ
და მტრის დამხვდურათ არრა ხარ?
თუ უწესრიგო, ტრაბახა, მხდალი და მეტიჩარა ხარ.
რა ვქნა: ბათუმის ამბებით ჯერ კიდევ მძიმეთ... ორსულ ვარ.
ვფიქრობ... ვსჯი... ვწუხვარ... ვერკვევი, გონს მაინც ჯერ ვერ მოვსულვარ.
მიყვარდა იგი ქალაქი, ლურჯი ზღვით, მწვანე არითა,
გარს ჯეფირ შემოვლებული, ურიცხვ მწვერვალთა ჯარითა.
გული ბაქოსკენ არ მიწევს
არც ყარსში, არც ერევანში...
ჩემს გულს ოცნებათ დარჩება...
მხოლოდ ბათუმის . . . . . !

ა ნ დ ა ზ ე ბ ი *)

„არა შეჯდა მწყერი ხესა, არა იყო გვარი მისი"
(ქართველმა სთქვა: სულ ერთია,
ვინც წამიყვანს ვარ იმისი).

„აპრუწუწუნის წამალი პრასა და ნიახურია".
(აჭარას წავებლაუჭეთ,
ლამის დავკარგოთ გურია).

„ყაყაჩოსა სიწითლითა ყანა დაუმშვენებია"
(ყმაწვილსა კარგი ქრთამითა
სახლი აუშენებია).

„არრა მწამს რა დიაცისა, არც მოწმენდილი ცისაო"
(არც ძველი პოლიციელის,
არც ახალ მილიცისაო).

„თუ გაჭირვებას მიჩვენებ, გიჩვენებ გაქცევასაო"
(ჩვენ არ გვიჭირდა... მოვრბოდით...
ამით ვაჯობეთ სხვასაო).

„გველსა ხვრელით გამოიყვანს ენა ტკბილათ მოუბარი"
(ზავს აკაკი ვერ მოგვიტანს,
თუ არ მივაშველეთ ჯარი!)

„გარდამხდა გადასავალი, სხვას უარესსა მოველი"
(უნდა მღეროდეს ამ სიტყვებს
ქართველი კაცი ყოველი).

„დათვი საძალლე გახდაო, იმისი საქმე წახდაო"
(დღეს ლამის კატამ გაბედოს
იმისი ტყავის გახდაო).

„არ გაიკითხვენ გუგოსა ტირილითა და ვიშითა"
(არცა-რა ქართველ მეომარს
სიმხდალითა და შიშითა).

„ხერხი სჯობია ღონესო, თუ კაცი მოიგონებსო"
(ნეტავ ეგ იმათ იცოდენ,
ვინც ბეჭდავს ჩვენთვის ბონებსო).

„თუ მასპინძელი არ მღერის სტუმარსაც მოეწყინებისო"
(დღეს მღერას ნუ სთხოვ მასპინძელს,
თუ ღირსი არ გყო გინების).

„კაცი უნდა ხერხი იყოს, გაჭქონდეს და გამოჭქონდეს"
(დღეს სულ გააქვთ და გამოაქვთ
ყველას ხელი ვისაც ჰქონდეს).

„თუ თავი შენი თან გახლავს, ღარიბათ არ იხსენები"
(აქ იგულისხმეთ „თავები"
ქალაქში დანაყენები).

ეშმაკი.

*) შეკრებილი და გამშვენიერებული ეშმაკის მიერ.

...როს შეუფერებელი ფიქრები

...აჩლუნგებამდე მივიწყებული მწარე სინამ...ლით, მთვრალი, საძაგლობამდე მომთმენი ...თავისებურად ცბიერი მოსკოველი ხალხი ...ელთვის პსიხოლოგიურად შორს ედგა და ...აც უდგას რუს ინტელიგენტს, რომელიც ...დარია მწიგნობრული ცოდნით, მაგრამ ...იბია რუსული სინამდვილის ცოდნით.

...ანი მაგრად ძევს მიწაზე, თავი კი გაი...და ცამდე, შორიდან, როგორც ცნობი... ყველაფერი უკეთესად გვეჩვენება, ვინემ ...ოს.

...ასაკვირველია; ჩვენ ვაკეთებთ სოციალუ... რევოლიუციის ექსპერიმენტს,—მუშაობა ...ად სანუგეშოა ამ მშვენიერ იდეების მა...ებელთათვის და ფრიად სასარგებლო მა...ზრასათვის.

...ოგორც ვიცით, ერთად-ერთი ლოზუნგი, ...ელიც თბილად ჩაიხუტა გულში ჩვენმა ...ისებურმა რევოლიუციამ, იყო ლოზუნგი: ...ძარცვე, რაც მოგროვილია".

ძარცვავენ გასაოცარ არტისტიულად. ეჭვი არაა, რომ ამ რუსეთის თვით გაძარცვის პროცესს ისტორია მოუთხრობს დიდის პათოსით მომავალ თაობას.

ძარცვენ და ყიდიან ეკლესიებს, სამხედრო მუზეუმებს, ჰყიდიან ზარბაზან-ვინტოვკებს, ჰქურდავენ საინტენდანტო საწყობებს; ძარცვენ თავადების სასახლეებს, სტაცებენ ყველაფერს, რის მოტაცება შეიძლება. ჰყიდიან ყველაფერს, რის გაყიდვაც შეიძლება.

ფეოდოსიაში ჯარისკაცები ადამიანებით ვაჭრობდენ. მოიყვანეს კავკასიიდან თურქების, სომხების და ქურთების გოგოები და 25 მ. ყიდიდენ თითოს.

ეს ყველაფერი თავისებურია; საფრანგეთის დიდ რევოლიუციაში ასეთ რამეს ადგილი არ ჰქონია, ჩვენ ამით შეგვიძლია ვიამაყოთ.

პატიოსანი ხალხი, რომლის ნაკლებობას ჩვენ მუდამ განვიცდიდით, ახლა მთლათ გაქრა. ამ უკანასკნელ ხანებში მე მივიღე ერთი ასეთი ხასიათის მიპატიჟება.

— მობრძანდით, ამხანაგო ჩემთან, თორემ აქ სამი მუშის მეტი პატიოსანი კაცი არ მოგვეპოვება. აი ასეთ უძლურ, ბნელ, ორგანიულად ანარქიზმის მოყვარულ ხალხს მოუწოდებენ იყოს იდეური ხელმძღვანელი მსოფლიოსი და ევროპის მუშათა კლასის მესსიათ.

ერთი შეხედვით ფიქრობ, რომ ამ კურიოზულმა და სანტიმენტალურმა იდეიამ არ უნდა დააბნიოს ტრაღიკული თამაში სახალხო კომისარებისა, მაგრამ ხალხის „მეთაურები" არ მალავენ, რომ მათ სურთ რუსულ ნესტიან ჯარისკაცებისაგან გააჩაღონ დიდი კოცონი, რომლის სინათლე ევროპას გაანათებს: იმ ევროპას, სადაც ცეცხლი სოციალური შემოქმედებისა უფრო მძლავრად და გონიერად ანთია ვიდრე ჩვენთან—რუსეთში.

კოცონი გავაჩაღეთ, მაგრამ მას სუსტად ეკიდება, მას სუნი უდის ტალახიანი, მთვრალი და ტლანქი რუსეთის. და აი ამ საწყალ რუსეთს ეზიდებიან გოლგოთაზე, რომ იქ ჯვარს აცვან მთელი მსოფლიოს სახსნელად.

დასავლეთი კი მკაცრია, დაუნდობელი, ის სავსებით მოკლებულია სანტიმენტალიზმს. იქ ადამიანის შეფასება უბრალო საქმეა: თქვენ გიყვართ და შეგიძლიათ მუშაობა?—თუ ასეა თქვენ ქვეყნისთვის საჭირო ხართ, თქვენ ხართ სწორეთ ის ადამიანი, რომლის ძალით იქმნება ყველაფერი ძვირფასი და მშვენიერი. თუ თქვენ არ გიყვართ და არ შეგიძლიათ მუშაობა, მაშინ თქვენ მიუხედავად დანარჩენი თვისებებისა, ხართ ზედმეტი ადამიანი ცხოვრებაში.

და რადგანაც დასავლეთმა ევროპამ იცის, რომ რუსებს მუშაობა არ უყვართ და არც შეუძლიანთ, ამიტომ ჩვენ მოგველის იმაზე მეტი უბედურება, რასაც მოველით. („ნ: ჟ.")

მ. გორკი.

რკინის გზაზე

სამტრედია-ნატანებ შუა ამ დღეებში ხშირათ მომიხდა მატარებლით მგზავრობა. მგზავრობის დროს, ერთხელაც არ მინახავს, რომ ვინმეს ჩამოევლოს და ბილეთი მიეყიდნოს გზებზე შემომჯდარ მგზავრებისათვის.

ორხელ შემთხვევით წავაწყდი კონდუქტორსა და ღარიბულათ ჩაცმულ მგზავრს. ერთმანეთს ედავებოდენ. ლანჩხუთსა და ჯუმათს შუა შემომჯდარიყო, „ლესას" პლათფორმაზე. კონდუქტორი მგზავრს რვა აბაზს სთხოვდა, მგზავრი კი—სამ აბაზს აძლევდა, და ეუბნებოდა; გუშინ ლანჩხუთში ბილეთი ავიღე ჯუმათამდე: სამი აბაზი გადვიხადე და ეხლაც ისე მიირთვიო, არა და წარმადგინე, სადაც გინდა დაჭერილიო.

კონდუქტორი დიდხანს ედავა, მაგრამ რვა აბაზი ვერ მიიღო და ბოლოს მოიყვანა „კასირში" და უთხრა: მიეცით ამ კაცს ბილეთიო, ქალმა ბილეთი მისცა და სამი აბაზი გადაახდევინა, რვა აბაზის მაგივრათ. დანარჩენებისთვის „კასირშას" ყურადღება არ მიუქცევია, ისე სწრაფათ ვაგონიდან გავიდა.

მეორეხელ ასეთი შემთხვევა იყო.

ერთმა მგზავრმა ჰკითხა იმავე კონდუქტორს, —რატომ „კასირშა" არ დადის და ბილეთებს არ ჰყიდისო, ან ვინ უნდა ყოფილიყო დღეს მატარებელზე ბილეთის გამყიდავიო? კონდუქტორმა უპასუხა: დღეს უნდა ყოფილიყო „კასირშა" ა., მაგრამ არ ვიცი რის მიზეზის გამო არ არისო.

საჭიროა ასეთ მოვლენებს რკინის გზაზე ყურადღება მიექცეს ვისგანაც ჯერ არს.

მეთვალყურე.

სოც.-დემ. პარტიაში

თბილისი. 23 მაისს მოხდა მეორე რაიონის კოლექტივის ს. დ. მ. პარტიის წევრთა კრება. მომენტის შესახებ მოხსენება გააკეთა ამხ. მინ. ტოროშელიძემ. აზრთა გაცვლა-გამოცვლის შემდეგ მიღებულ იქნა შემდეგი რეზოლუცია, „ვინაიდან დადგა სერიოზული და საპასუხისმგებლო მომენტი, როდესაც უნდა გადაწყდეს ამიერ-კავკასიის ბედი და ჩვენს ერთსულოვნებაზე და რევოლუციის მხარის დაჭერაზეა დამოკიდებული შექმნილი მდგომარეობის ჩვენდა სასარგებლოთ შეცვლა და მოპოვებული თავისუფლების შენარჩუნება, გადაწყდა დაიცვან მთელი მხარე და ქალაქი მტრის შემოსევისაგან.

შემოდის წინადადება, რომ თფილისის კომიტეტი და აგრეთვე საოლქო კომიტეტი ყოველივე თავის დადგენილებებს და შეხედულებას მომენტის შესახებ აცნობდეს კოლექტივს. ხალხში ათასგვარი პროვაკაციული ხმები ვრცელდება, საჭიროა თითეული წევრი კოლექტივისა საკმაოდ გარკვეული იყოს ასეთ კითხვებში, რომ მათ შესძლონ პროვოკატორების მიერ გავრცელებული ხმების გაფანტვა.

კოლექტივის მდივნის ავადმყოფობის შესახებ კრება ადგენს: მიეცეს მას ერთი თვის ვადა ჯამაგირის შენახვით, დროებით კი გამოინახოს შესაფერი კაცი, რომელიც შესძლებს მდივნის მოადგილეობის ასრულებას; ასეთი პირის გამონახვა დაევალა ამხ. ი. გოგელიას. კითხვა მდივნის ჯამაგირის გადიდების შესახებ გადაიდო შემდეგი კრებისთვის.

კრებამ დაადგინა: ვინაიდან კოლექტივის შემოსავალი წინანდელზე შედარებით კლებულობს, თფილ. კომ. გადასაგზავნი ხვედრი პროცენტები იგზავნებოდეს შემოსავლის კვალობაზე, კითხვა საზოგადო კრების მოწვევის შესახებ მოხსნილ იქნა დღის წესრიგიდან.

თედ. ხუხუნაიშვილი.

ს. ურიათუბანი. (თელავის მაზრა). 16 აპრილს შესდგა სოფ. ურიათუბნის სოციალ-დემოკრატ ამხანაგების კრება, რომელსაც დაესწრო 11 პირი. კრებას დაესწრენ ტფილისის მუშათა ორგან. ს. დ. პარტიის წევრები გიორგი თევდორაშვილი და ნოე ლეჟავა.

განსახილველი იყო: შექმნა პარტიულ ორგანიზაციისა, წითელი რაზმისა, არჩევა თავმჯდომარის და მდივნისა (მუდმივი), პრეზიდიუმის პარტიის სასარგებლო გადასახადი, მოწვევა გარეშე მეზობელ სოფლების წევრებისა. გადასწყდა: პირველ მუხლის შესახებ ევალება დღევანდელ კრების წევრებს გააგებიონ ყველა შეგნებულ პირებს, რომ არსებობს ს. ურიათუბანში პარტიული ორგანიზაცია, სადაც შეიძლება წევრათ ჩაწერა. საკითხი მეორე მუხლის შესახებ გადაიდო შემდეგი კრებისათვის, პრეზიდიუმის წევრებათ ერთხმათ აირჩიეს ილარიონ ჯაფარიძე, ვანო მაჩაიძე, კ. ლადუაშვილი, გიორგი სარალიძე და ი. წვერიკმაზაშვილი, პარტიის სასარგებლოთ გადასწყდა: წევრმა უნდა გადაიხადოს თვეში ორი აბაზი, ყველა წევრები ვალდებული არიან შაბათობით შეიკრიბონ ბიუროში, ევალება პრეზიდიუმს აცნობოს ზემოხსენებულ თელავის მაზრის ყველა ს. დ. ორგანიზაციებს.

მდივანი ვ. მაჩაიძე.

გზა და გზა

X.

გურიაში.

შუადღე იყო, როცა ჯურუყვეთში მივედით. შკოლის ეზოში ხალხი თანდათან იყრიდა თავს. წინდაწინ ლაპარაკობდენ აქ-იქ გურიაში მომხდარ ტერორისტულ აქტებზე. იქ მოგვითხრეს: შემოქმედში მოჰკლეს დეკ. დ. დუმბაძე, ხიდისთავში—კოწია ბერიძე და ფ. გოგიბერიძე, მხოლოდ სუფსაში, როგორც გადმოგვცეს, დასჭრეს გრ. სარჯველაძე.

იმ გამოსვლამ, რომელიც მოახდინა რეაქციონერებმა, ცხადია, შურისძიება გამოიწვია, მაგრამ ასეთი აქტები დროს შეუფერებელია და ამიტომ ზომებიც უნდა იქნას მიღებული.

გურიაში ჩვენ შევნიშნეთ, რომ მოღალატეები და პროვოკატორები მოქმედებენ, თავიანთ საქმეს აკეთებენ, მარა ამისათვის საჭიროა გარკვეული ნაბიჯის გადადგმა მთავრობისაგან, გამოძიება და მოღალატეთა მოქმედების სინათლეზე გამოტანა და მათი სახალხო გასამართლება-დასჯა.

აქვე უნდა აღვნიშნო, რომ გურიის ადმინისტრაციის ლმობიერ ქცევას ხშირათ სამწუხარო შედეგები მოაქვს. მაგალ., გრ. ქარცივაძე, რომელიც მოჰკლეს, არა ერთხელ დაუჭირავს ხალხს და გადაუცია სამაზრო მთავრობისათვის, მაგრამ უკანასკნელს ყოველთვის გაუნთავისუფლებია.

ასეთი შემთხვევები კი დიდ უკმაყოფილებას იწვევს ხალხში.

შკოლის ეზოში ჩვენ ვნახეთ რამოდენიმე გადმოხვეწილი, რომელნიც დაღონებულნი ისხდენ. ჩვენს შეკითხვაზე მათ გვიპასუხეს:—ძიმითში ლტოლვილნი შიმშილით იხოცებიან. გაჩნდა სახადი, ყვავილი, ყელჭირვება და სხვადასხვა გადამდები სენი, რომელიც მუსრს ავლებს უპატრონოთ დაყრილ ხალხს. პატრონი და გამკითხავი არავინ არაა: არც ექიმია და არც წამლობა, ამას ემატება შიმშილობა. ქერი, რომელიც მიიღეს ლანჩხუთში, თვითეულ სულზე ორი-სამი გირვანქა უწევს. ჩვენ ერთი კვირაა დავდივართ სიმინდისთვის საზოგადოებებში, კოოპერატივებში, მაგრამ ვერაფერი ვიშოვნეთ. ერთი საზოგადოებიდან მეორე საზოგადოებაში გვითითებენ, ერთი კოოპერატივიდან მეორეზე, მარა ვერსად ვერაფერი ვიშოვნეთ. ყველგან ხელცარიელი ვრჩებითო.

ეს ნაამბობი იმიტომ მოვიყვანე, რომ თითქმის ყველა საზოგადოებებში ვხედავდით მოხეტიალე ლტოლვილთ ლუკმა-პურის მაძიებელთ. აგრეთვე ხშირია ავათმყოფობა, რომელიც მასიურ ხასიათს ღებულობს.

ეს საკითხი ჩვენ ძლიერ გვაწუხებდა, გვაფიქრებდა... ამას დიდი ანგარიშის გაწევა უნდა, საჩქარო დახმარება...

მართალია, დაარსდა საგანგებო კომისია, მაგრამ ეს კომისია ვერ არის ისეთი ორგანო, რომელსაც შეეძლებოდეს საქმის მოგვარება.

ერთ ამ კომისიის განცხადებაში ჩვენ წავიკითხეთ შემდეგი: „ჩვენ პირდაპირ ნუ მოგვმართავთ, არამედ—მიმართეთ ადგილობრივ საზოგადოებებში კომისრებსო". ეს იმ დროს, როცა კომისართა მოქმედება ამ ჟამათ რთულია.

საქმის გამორკვევა, ლტოლვილთა მდგომარეობის გასაგებათ, საჭიროა მათთან დაახლოვება, მათი ტკივილების გათვალისწინება და არა გზა და ხიდის გადაჭრა.

ყრილობა გაიხსნა. მოხსენებით გამოდის ის. რამიშვილი.

ჩვენ ანგარიშს გაბარებთ, სთქვა მან სხვათა შორის სამი დიდი საკითხის ომის, ზავის და დამოუკიდებლობის შესახებ.

ოთხი წელია, რაც მსოფლიო ომი სწარმოებს, ოთხი წელია, რაც კაცობრიობა განსაცდელშია, განადგურდა ბევრი პატარა ქვეყნები, დაინგრა კაცობრიობის დიდი ნაწილი და ბოლოს დიდი რუსეთიც დაეცა.

ჩვენ სოციალისტები ომის პრინციპიალური მოწინააღმდეგენი ვართ, ვიბრძოდით ამისათვის, ვიბრძვით დღესაც, გვინდა ზავი და საერთაშორისო მშვიდობიანობა, მაგრამ იმპერიალისტური ქვეყანა ჯერ ძლიერია და თავის დაუნდობელი ხმალით იპყრობს სხვის მიწა ადგილს, ქვეყნებს თავისი სიმდიდრის გასაძლიერებლათ და მის გაუმაძღარ მადას მსხვერპლათ ეწირება პატარა ერები, ხალხის ქონება, კაცობრიობის კულტურა...

ჩვენ ომის წინააღმდეგი ვართ, მაგრამ არას დროს არ შეგვეძლო ხალხისთვის არ მოგვეწოდებია თავდაცვისათვის და გვეთქვა, როცა ცოფიანი მგელი მოგდევს ჯოხს ნუ აიღებ და ნუ მოიგერიებთქო.

ეს იქნებოდა პირდაპირი ღალატი.

ინტერნაციონალურ კონგრესებს ერთხმათ გამოქონდა დადგენილებები თავდაცვის შესახებ და დიდი ბებელი, გერმანიის ს. დ. ბელადი, ასე ამბობდა:—„მე ვიბრძვი ომის წინააღმდეგ, მაგრამ თუ გერმანიას მტერი შემოესია პირველათ მე ავიღებ იარაღს და შევებრძოლებიო".

ჩვენც ასე მოვიქეცით და როცა ჩვენ ქვეყანას განსაცდელი მოუახლოვდა ჩვენ თქვენ მოგიწოდეთ. თუ როგორ გავამართლეთ ჩვენ ეს, ეგ ისტორიის საქმეა.

ჩვენი ქვეყანა განსაცდელში ჩააგდო სახალხო კომისარების მოქმედებამ, ისე როგორც რუსეთი.

ბრესტ ლიტოვსკის ხელშეკრულების თანახმად ჩვენი ქვეყნის ნაწილიც გააჩუქა რუსეთის უცნაურმა მთავრობამ, უცნაურს იმიტომ ვამბობ, რომ კაცობრიობას მსგავსი მთავრობა არ ახსოვს, ისტორიამ ასეთი მთავრობის სახელი არ იცის.

ამ უცნაურმა მთავრობამ, რომელიც თავის თავს ბალშევიკებს ეძახის რუსეთი დააჩოქა მტრის წინაშე. ჯერ თვით დაანგრია ქალაქები, მის მიერ დანგრეულ ქალაქებს შემდეგ გერმანელები იპყრობენ. განსხვავება იმაშია, რომ გერმანელები უფრო ლმობიერათ ეპყრობიან დაპყრობილ ადგილებში მცხოვრებთ, ვიდრე ეგ უცნაური მთავრობა.

ჩვენ როცა გავიგეთ ჩვენი ქვეყნის ნაწილის გადაცემა ოსმალეთზე, ამაზე პროტესტი განვაცხადეთ, ვაცნობეთ მოწინააღმდეგე მხარეებს, სხვა სახელმწიფოებს და ბალშევიკურ მთავრობასაც, რომ ბრესტის ხელშეკრულება ჩვენთვის სავალდებულო არ არის და ამავე დროს ჩვენ ხალხს იარაღისაკენ მოვუწოდეთ თავისი ქვეყნის უფლების დასაცავათ. აგრეთვე მოლაპარაკება გავმართეთ ოსმალეთთან, რომ სისხლის დვრა თავიდან აგვეცილებია, საქმე მშვიდობიანათ დამთავრებულიყო, მაგრამ მტერმა ეს არ ინება და ხელი ყელში გვტაცა გასაქრობათ.

ჩვენ დათმობის გზაზე წავედით. გვინდოდა მხოლოდ ბათუმი დაგვრჩენოდა. თქვენ იცით ბათუმიც დაეცა და მიუხედავათ ჩვენი წყურვილისა ომი მაინც თავს მოგვეხვია და მისი ქარიშხალი მოგვხვდა.

უნდა მართალი ითქვას, ჯერ ნამდვილი ომი ჩვენ არ დაგვტეხია თავს. ის, რაც მოხდა, არის მხოლოდ ომის ჩრდილი და შემდეგ რა მოხდება, ეს დამოკიდებულია ხვალინდელ დღეზე.

როცა ამბობენ, აქ დამნაშავეა მთავრობა, ჯარი და აფიცრობა, ეს მიზეზების სწორე ახსნა არ არის. დამნაშავეა აქ მთელი ის პირობები, რომელშიაც ჩვენ შევედით და მას თავის ნაკლი ყველა მხარეებში აჩნევს.

ბათუმის დაცემის შემდეგ ჩვენ მოვისმინეთ ორგანიზაციების, ხალხის აზრი და თუმცა დიდი შეხლა-შემოხლის შემდეგ მივიღეთ: რაც უნდა დაგვიჯდეს ჩამოვაგდოთ ზავი და ბოლო მოვუღოთ ომს. და თქვენ იცით ეხლა ბათუმში ჩვენი სამშვიდობო დელეგაცია მოლაპარაკებას აწარმოებს სათათრეთის, გერმანიის დელეგატებთან და ეხლა ავსტრია-ბულგარეთის დელეგაციასაც.

ჩვენ არ ვიცით რას მივაღწევთ, მხოლოდ ჩვენ გვსურს ზავი.

ჩვენ ვეძებთ გამოსავალ გზას და თუ ისტორიამ სხვა გვარათ შეატრიალა ჩვენი ბედი, ჩვენ მაშინ თუ ღირსი ვყოფილვართ სიცოცხლისა, ვიტყვით სიტყვას.

საერთაშორისო კრიზისმა და რუსეთის საშინელმა ანარქიამ ჩვენ დიდი ნაბიჯი გადაგვადგმია. ჩვენ ვიდექით რუსეთის ორიენტაციაზე, ჩვენ ძველი წესწყობილების წინააღმდეგ რუსეთის დემოკრატიასთან, პროლეტარიატთან ერთათ გვიბრძოლებია, მათთან ერთათ ვტანჯულვართ ჩვენი იდეალებისათვის, მაგრამ რუსეთი დროებით დაიძლვა არა მკითხე მოძალადეებისაგან. მას ვეძებდით, მაგრამ რუსეთი ამ ჟამათ მაინც წავიდა ჩვენი ხელიდან.

ამასთან ოტომანის დელეგაციამ ჩვენს დელეგაციას ხმა მაღლა განუცხადა,—„ვისთან გვაქვს პატივი მოლაპარაკებისა. თუ თქვენ ნაწილი ხართ რუსეთისა, ჩვენ რუსეთთან მოლაპარაკება გავათავეთ, რაც მოგვცეს, მოგვცეს, აწ ჩვენი საქმეა... თუ თქვენ ცალკე სახელმწიფო ხართ, მაშინ შეიძლება მოლაპარაკებაო".

საზავო მოლაპარაკების განახლება ისე შეუძლებელი გახდა. ამიტომ 9 მაისს სეიმმა გამოაცხადა ამიერ-კავკასიის ფედერ. რესპუბლიკათ.

ამიერიდან ჩვენს ხალხთა ნიჭზე, მომზადებაზე, მომწიფებაზე, ჩვენს შემოქმედებაზე და მტკიცე ნებაზეა დამოკიდებული, თუ როგორი

№ 105 № 106 ეროვნული ბიბლიოთეკა

სახელმწიფოს მოვაწყობთ, როგორც წესწყობილებას შევქმნით, თუ ვართ ღირსი არსებობისა, შევსძლებთ ყველაფერს და თუ არა, მაშინ კითხვა გათავებულათ ჩაითვლება და კვლავ მძიმე მონობის ქვეშ დავრჩებით. ჩვენი ყორანი საითაც სურს იქით გაგვიტაცებს.

ასეთია ჩვენი ქვეყნის მძიმე ისტორიული მომენტი, ჩვენ ამ გზაზე შევდექით და დღე დააფასეთ თქვენ, ვინაიდან სიტყვა ხალხს ეკუთვნის და ხალხზეა დამოკიდებული ჩვენი ქვეყნის ბედი".

მოხსენება გათავდა ხალხის ძლიერი ტაშის ცემით და შესაფერ დადგენილებების გამოტანით.

შემდეგ მოხსენებას აკეთებენ ფრონტიდან მოსული ამხანაგი ჯარისკაცები. ისინი აცხადებენ: „ჩვენ გამოგვგზავნეს ფრონტის ჯარებმა, რომ თანახმათ დადგენილებისა, ყველა გამოქცეული დეზერტირები ხვალ უნდა გამოცხადდენ, წინააღმდეგ შემთხვევაში დავიჭერთო".

ამ განცხადებამ საზოგადოებაში კმაყოფილება გამოიწვია და დაადგინეს, რომ წავიდეს დროებით დაბრუნებულნი და გამოქცეულები.

ამ ბოლო ხანებში თვით ჯარის შეგნებული ნაწილი ღებულობს ზომებს გაქცეულთა წინააღმდეგ.

კრების დასასრულ ლტოლვილებმა შემოიტანეს შეკითხვა:—რას აპირობთ, ოზურგეთის ლტოლვილთა დაბრუნების შესახებო?

ამ შეკითხვაზე პასუხი მიიღეს, რომ დროებით, სანამ გამოირკვევოდეს მდგომარეობა შეჩერებულიაო.

მათ კიდევ ორი შეკითხვა დააყენეს: რა ზომებია დამშვიდებული ლტოლვილების შესახებ მიღებული, და ან პოლკოვნიკ წერეთლის მოქმედების შედეგი?

[illegible]

დროზე ვერ აუღიათ, ამის შესახებ მიღებული იქნა ზომა.

ყრილობის შემდეგ კრება თათბირი გაიმართა. იქ გამოირკვა, რომ საჭიროა მეტი მოქმედება სოფლებში, წინასწარი მზადება ანარქიისა და შიმშილობის წინააღმდეგ.

ანანია.

ტყვე ჩვენი ჯარისკაცები

(1 აპრილს ბათუმში ტყვედ ჩავარდნილნი)

(გაგრძელება).

ლაზარე ი. ნიქაბაძე, გალაქტიონ დ. ხარაბაძე, შერვანდი ს. ბარამიძე, ნიკოლა პ. გოგუაძე, ნიკიფორე ს. ჩხაიძე, ვასილ ლ. ციბაძე, ესე ან. ლომონაძე, ტროფიმე ს. ჩინჩალაძე, შალვა ს. ჩინჩალაძე, ლონგინოზ ერ. ჩინჩალაძე, ლავრენტი ტ. კაპანაძე, სვიმონ დ. კაპანაძე, იოვანე ოქ. ბრეგვაძე, შალვა ნ. გოგუაძე, კონსტანტინე თ. ნიკაბაძე, ისიდორე იოს. შუბლაძე, მარკოზ ორ. შუბითიძე, ტარასი გ. ნიქაბაძე, ტარასი მაჭარაშვილი, ნიკოლა ალ. გიორგაძე, იასონ ეგნ. ლეშვაშვილი, აკაკი დ. ბოჯგუა, დავით ს. პერანიძე, ვლადიკო გ. პერანიძე, ვისილ გ. ჯიჯიეიშვილი, ბენიამე ლ. ქვაჭაძე, ანთიმოზ ალ. მითაიშვილი, ყარამან სილ. რუხაძე, ალექსანდრე ბ. კუარაძე, ნიკოლოზ ტ. ჯიჯიეშვილი, სიმონ კ. ჭყონია, ირაკლი ლ. ბარბაქაძე, ლავრენტი ორ. კიკნაძე, ვარდენ კ. ჩიჩუა, კირილე ი. წილოსანი, რუბენ ლ. კვიტაშვილი, ანანია ს. კობიძე, ალექსანდრე ლ. გვილესიანი, თედორე ა. თარგამაძე, მიხეილ მ. ჯორბენაძე, სერაპიონ ლ. თევზაძე, სვიმონ ლ. კუბლაშვილი, თედორე ფ. ინჯია, ალექსანდრე გ. გვარჯალაძე, არტემ ი. ბოზარჯოვი, თომა ს. თოდუა, დათიკო მ. შათირიშვილი, ირაკლი ნ. გოგეშვილი, სიმონ ი. გოგეშვილი, შალვა გიგ. ნაკაშიძე, მათე მ. გეგუჩაძე, ვიქტორ მელ. ფარეიშვილი, გრიშა ბ. ყიფიანი, ვასილი ბეს. ყიფიანი, შალვა ბიკტ. ყიფიანი, ლევან დ. ესელიანი, მიხაკო ს. ალავიძე, სვიმონ ალ. სვანიძე, ქრისტეფორე ზ. ჭნუქიძე, აბო ის. გოგოჩაძე, ნიკოლოზ არ. ლაბაძე, ნიკ. ნ. ლაბაძე, ი. ფ. ლაბაძე, არსენ ალექს. დათუნაიშვილი, ნიკოლოზ ის. კროპი, ალექსანდრე მ. ჩიკვაიძე, ტერენტი იოს. კიკნაძე, დავითი პავ. კიკნაძე, გიორგი პავ. კიკნაძე, გიორგი იაკ. კიკნაძე, გ. ი. კიკნაძე, პ. გ. კიკნაძე, სერ. რ. კიკნაძე, ლადიკო ზ. ჭყონია, ბაგრატი ფ. კაკაბაძე, გიორგი ივ. ხარაშვილი, ვანო გ. ყ[illegible]შვილი, დავითი შ. კაკიაშვილი, იოსებ დ. სვანიძე, კონსტანტინე ს. ციხელაშვილი, მიხა სოლ. ტუკანაიშვილი, გიორგი ტ. ორთომძე, გიორგი ს. ალხაიშვილი, სევერიანე ერ. ქიქაშვილი, ტარასი ერას. თაბაგარი, გიორგი ამბ. ქუთათელაძე, ალიკო სოლ. შეკუხავერიშვილი, ვასილ გ. ყიფშიძე, ა. ა. სამყურაშვილი, ტ. ბ. სამყურაშვილი, ტარასი გ. ბოკერიშვილი, ისააკი ფ. ხაფთასი, აკაკი მ. თედორაძე, გერასიმე სოლ. ჩხაიძე, აკაკი ლევ. ჩხაიძე, ვლადიმერ ალ. ჩხაიძე, აკაკი სიმ. ჯაში, ვასილ ალ. კველიშვილი, მიხეილ ვას. მოდებაძე, აქსენტი ივ. გადელია, ალისტარო დიან. მახარაძე, ფილიპე ბერ. ჩხაიძე, იორდანე ლ. გუმბარიძე, ანდრია მიხ. ახალაძე, კონსტანტინე სამ. ტულუში, სიმონ ლევ. კუკულავა, არსენ საშ. კროპი, სერგია მ. გოგაძე, ვანო ვ. ნაფეტვარიძე, ეზეკია ი. ნაფეტვარიძე, სერგო ვ. ჩხაშერიძე, თედორე გ. ნიკოლაიშვილი, რაჟდენ გ. ბახტაძე, კოსტა ე. თავბერიძე, სილოვან ბ. ამალობელი, ძუკუ გ. ბოჯგუა, ჩიტო გ. ჩინჩალაძე, პლატონ მ. გაჩეჩილაძე, ანდრო ი. გულავა, აკაკი ლ. გოჯგუა, გიორგი ს. მარიევი, ონისიმე ა. კუტალაძე, ბენიამე დ. გიორგაძე, იპოლიტე შ. მიმინოიშვილი, პროკოფი ს. გოგიტაძე, ვიქტორ ი. თავაძე, თეოფილე ს. ვაშაყმაძე, ალექსანდრე მ. რუხაძე, ივანე კ. ტიკარაძე, კასიანე ი. ტიკარაძე, ტიხონ დ. თავაძე, ნიკოლოზ ალ. ბოხუა დიმიტრი ნ. ხარჩილავა, ე. ბ. ხარჩილავა, დ. ბ. ხარჩილავა, გ. მ. მგალობლიშვილი, ვლად. გერ. ციცქარავა, აკაკი ივ. გამყრელიძე, ვ. ი. გამყრელიძე, დ. გ. თავბერიძე, ვლადიმერ კ. დუმბაძე, სოლომონ დ. ლეონიძე, ნიკოლოზ გ. შენგელია, ალექსი მ. ჰიჰინაძე, იესე სერ. კალანდაძე, დიმიტრი ტ. ოდიშარია, ტარასი კ. ფოჩხუა, ერმილე ეგნატ. ძე ცავა, პარმენ დვალიძე, აქსენტი როყვაძე, აკაკი აბდუშელიშვილი, კოლია კიკინაძე, ტიტო აბდუშელიშვილი, ვლადიმერ კიკინაძე, ნესტორ ჩაჩიბაძე, შალვა პუმბურიძე, ვლადიმერ ბრეგვაძე, გერასიმე ხველელიანი, ლუკა ხველელიანი, პროკოფი ნადარეიშვილი, ვასილი ჩიქოტაძე, ეფრემ ცერცვაძე, იესეში ცერცვაძე, ისიდო ცერცვაძე, არტემ ცერცვაძე, სამუილ პ. ბიბილაძე, სიმონ ელ. ყუფუანი, დიმიტრი სამ. მაჭავარიანი, ივანე სევ. ბუხრაიძე დავით ივ. ჩხიკვაძე, ვლასი ლევან წულუკიძე, ალექსი კოსტას ძე უგრეხელიძე, პარმენ პ. ბაქრაძე, კოსტა ყ. იაქრაძე, ივანე ს. ბაქრაძე, ტარასი დიმ. ჟორჟოლიანი, ერმილე მელ. ფერცხვანიძე, ნიკოლოზ სამ. ჯაფარიძე, დავით რევიშვილი, ნიკიფორე ესტ. ლონტი, ივანე სოლ. ლონტი, აკაკი ტარ. თევართქილაძე, ანდრო დიმ. ქლენტი, გრიგორი კოს. დავიტულიანი, ვიქტორ ნეს. ალფაიძე, გრიგორი მ. შავგულიძე, კოლია დ. ჯალაღანია, ლადო პ. ზაკანიძე, ვაჩეიშვილი ივ. სპირიდონის ძე, ნიკოლოზ დ. ქიზილოვი, არჩილ დ. ავალიანი, იონა კ. აბაკელია, სიმონ ივ. ჩიჩელაშვილი, ნიკოლოზ დ. ოიფურია. დავითი ივ. ბახტაძე, შალვა იოს. შავგულიძე, აკაკი კ. ჟორდანია, საშა სევ. ტორაძე, დიმიტრი ს. გუნცაძე, გ. შეყრილაძე. ი. შეყრილაძე, ს. მოდებაძე, კალ. ჩუბინიძე, ვლადიმერ დგებუაძე, გიორგი ორჯონიკიძე, ამბროსი ჰელიძე, მელიტონ ფაიქიძე, ვლადიმერ ჩიგაძე, იაკობ ახობაძე, კონსტანტინე კვერნაძე, ივ. კვერნაძე, შ. კვერნაძე, ი. კვერნაძე, ს. ზანცაძე, ალექსანდრე ბოჟაძე, სერაპიონ ბურძენიძე, ანდრო რუხავა, გრიგორი შეყრილაძე, იპოლიტე ნიკაჭაძე, ვანო ნიკაჭაძე, კოლია ნიკაჭაძე, გრიშა შათირიშვილი, ევგენი კოხოძე, ალექსანდრე კილენჯერიძე, გრიშა გაბისაძე, ისიდორე სარალიძე, ნოე მელქაძე, პავლე საბაევი, ნიკოლოზ ხუცია, ნესტორ გაბეჩავა, მირიან გაბეჩავა, ალექსი შ. სალია, ტიტიკო ჭაგნელიძე, დანიელ ჯორბენაძე, არონ გოგუაძე, ვასილი ჩხივაძე, გალაქტიონ ნუცუბიძე, დავით მეავია, ილარიონ ბერძენიშვილი, არსენ კვესულავა, იაკობ კილაძე, შალვა ნ. თალაკვაძე, ვალიკო ე. მაღლაკელიძე, სიმონ მ. გაბუნია, შალვა ალ. ჭეიშვილი, ვასო ედ. ლოლომერიძე, მიხაილ კ. ხინიკაძე, ივანე ის. ზოლოასტანიშვილი ვასილი ლ. დუმბაძე, აკაკი ანტ. ლონტი, შალვა იოან. ლონტი, ბიკენტი იო. წულაძე, ხარიტონ ს. თევზაძე, გაბრიელ კ. ლოლიძე, იროდი სევ. ლოლიძე, ალექსანდრე ნ. ჯირია, შალვა ლ. ჯიხოია, ირაკლი აბ. ტყემალაძე, ვასიკო ს. აბრამიშვილი, ვარლამ კ. ნადარეიშვილი, ვლადიმერ უშ. კვეტაიშვილი, ნეკტარიოზ კ. ჩარგეიშვილი, ვლადიმერ პ. ბარამიძე, იასონ კ. გელია.

(შემდეგი იქნება)

პროვინცია

ქ. სიღნაღი. 6 მაისს ბოდბის წმ. ნინოს მონასტერში მიწას მიაბარეს პოლკოვნიკი გიორგი კობეშავიძე. განსვენებული გმირულათ იქნა მოკლული ახალციხის ფრონტზე ბაკურიანის გადასავალში სოფელ სარისკენ. მიცვალებული დილის 9 საათზე სიღნაღიდან გაასვენეს ბოდბის მონასტრისკენ. დიდძალმა ხალხმა სცა პატივი მიცვალებულს. ურიცხვი გვირგვინები წითელი ლენტებით და სამი პარტიული რაზმთა ჯგუფები საკუთარი პარტიულ წითელი დროშებით ამშვენებდა ამ პროცესიას.

წირვისა და პანაშვიდის შესრულების შემდეგ მის საფლავზე წარმოსთქვეს სიტყვები სხვადასხვა პოლიტიკურ ორგანიზაციების და საზოგადო დაწესებულებათა სახელით.

როდესაც საფლავში ასვენებდენ განსვენებულს მას სამხედრო წესით პატივი სცეს რაზმელებმა სამჯერ ჰაერში გასროლით.

სიღნაღის სამაზრო თავდაცვის კომიტეტმა გადასწყვიტა დაუყონებლივ შეუდგეს მთელ მაზრის სოფლებში თავდაცვის რაზმების დაარსებას სახალხო მილიციის ფორმით, რისთვისაც შესაფერი წესდება იქნა შემუშავებული სახელმძღვანელოთ და სავალდებულოთ.

საღამოს 8 საათზე დანიშნული იყო ლექცია „ამიერ-კავკასიის დამოუკიდებლობაზე". რადგანაც ხალხი ათასობით დაესწრებოდა, შესაფერი დახურული შენობა ამოდენა ხალხისთვის არსად აღმოჩნდა, ქალაქის ბაღში მოწყობილ იქნა ტრიბუნა.

საღამოს 6 საათიდან ხალხმა იწყო ბაღისკენ სვლა და 8 საათზე მთელი ბაღი და მის გარშემო ადგილები აივსო ხალხით.

კრებას ხსნის ქალაქის თავი გ. სირბილაძე და მოკლე სიტყვით უძღვნის სალამს გმირს ირ. წერეთელს და მასთან ერთათ მისულ სეიმის წევრებს ალ. ლომთათიძეს და კ. ანდრონიკაშვილს სიღნაღის და მთელი მაზრის დემოკრატიის სახელით. ამის შემდეგ სიტყვა ეძლევა კაკი წერეთელს, რომლის ტრიბუნაზე გამოსვლა იწვევს დამსწრეთაგან მხურვალე ტაშის ცემას. მან თავის მოხსენებაში მარტივათ განმარტა ყველა ის მიზეზები, რომლებმაც იძულებულ ჰყვეს სეიმი ისეთი სახელმწიფოებრივი და ისტორიული აქტი მოეხდინა, როგორიც ამიერ-კავკასიის დამოუკიდებლათ გამოცხადებაა.

15 მაისს ეწვია სიღნაღს ირ. წერეთელი.

მოხსენების ბოლოს წერეთელმა აღნიშნა რა ბათუმში სამშვიდობო დელეგაციის მუშაობა, მოუწოდა ხალხს იქონიონ ყველგან მთელ ამიერ-კავკასიაში რეალური შეიარაღებული ძალა, რადგანაც მხოლოდ ასეთი ძალა სწყვეტს კითხვას მშვიდობიანობის ჩამოგდების სასარგებლოთ ამა თუ იმ სახელმწიფოისას.

ირ. წერეთლის შემდეგ სიტყვა ეძლევა სეიმის წევრს ალ. ლომთათიძეს. მან მოკლე სიტყვაში აღნიშნა დღევანდელი მომენტი.

აღნიშნავს რა გარეშე მტერს, ის ეხება შინაურ მტრების, პროვოკატორების მოქმედებას და მოუწოდებს ხალხს სასტიკი ბრძოლა გამოუცხადონ ამ ნაძირალებს, რათა გამაგრებული იქნეს შინაური რევოლიუციონური ფრონტი.

მეორე დღეს დილის 10 საათზე ირ. წერეთელი გაემგზავრა თფილისში. მას დიდი სურვილი ჰქონდა მაზრაში გავლის, მთელი მაზრაც მას მოუთმენლათ ელოდა, მაგრამ ეს შეუძლებელი გახდა, რადგან მას თფილისიდან მოუვიდა ცნობა დაუყონებლივ იქ ჩასვლის შესახებ.

—ი.

წერილი რედაქციის მიმართ

ტრაპიზონის საბჭოს თავმჯდ. ვ. კვერკველიას და თავმჯდ. ამხანაგ ნასირაძეს.

სამი თვე გადის მას შემდეგ, რაც ჩვენ ტრაპიზონიდან გადმოვედით და იქაური საბჭოს კანცელარია გადმოვიტანეთ, მაგრამ ამ ხნის განმავლობაში ჩვენ ვერ შევძელით, რომ თავი შეგვეყარა და ტრაპიზონდის საბჭოს ანგარიშებისთვის ლიკვიდაცია გაგვეკეთებია.

რადგანაც ტრაპიზონდის საბჭოს კანცელარიის ყველა ქაღალდები გადაუტანია ქ. ქუთაისში, ამისთვის გთხოვთ ამ თვის 30 ჩამოხვიდეთ ქუთაისში, რომ მოვახდინოთ საბჭოს ლიკვიდაცია, ასავს შევიყრით ქუთაისის მუშათა საბჭოს შენობაში.

ტრაპიზონდის მუშათა, დაჯარის-კაცთა საბჭოს თავმჯდ. ამხ. ვ. მედია. სეკრეტარი: Г. Ратнеръ.

ცნობები

სტუდენტი ფილიპე სერაპიონის ძე კალანდაძე სწავლობდა ხარკოვის უნივერსიტეტში, საექიმო ფაკულტეტზე იანვრის შემდეგ არავითარი ცნობა არა მაქვს; ვთხოვ ამხანაგებს თუ რამე იციან მის შესახებ გამაგებინოთ შემდეგი მისამართით: Тифлисъ, Комит. снабженія Іустину Каландадзе или Таріеловскій пер. № 4 (2 уч.).

——

მას შემდეგ რაც ოსმალეთმა ბათუმი ჩაიბარა, არ სჩანს ჯარისკაცი ნოე იესეს ძე სარჯველაძე, რომელიც მსახურებდა ბათუმის მიხაილოვის საციხოვნო არტილერიაში 7 როტაში 2 „ზვოდში". თუ ვინმემ რაიმე იცით მის შესახებ გვაცნობეთ შემდეგი მისამართით: Г. Ланчхуты, С. Джонджуати Іесею Сарджveладзе.

——

ჯარისკაცი პარმენ მიხეილისძე გოგოლაძე მსახურობდა ქ ბათუმში მიხაილოვის საციხოვნო არტილერიაში მე-7 როტაში. აგერ სამი თვე გადის, რომ მისმა საწყალმა მშობლებმა არაფერი იცის მის შესახებ, გთხოვთ თუ ვინმემ რამე იცით გვაცნობოთ შემდეგი მისამართი: M. Чіатуры путевому сторожу 39 вер. Михаилу Гоголадзе.

ამ სამი დღის უკან დავკარგე ხელსახოცში შეხვეული ფული 200 მანეთი, ოქროს ბეჭედი, მოწმობა № 122 მოცემული ნავთლუღის განმანაწილებელ პუნქტის კანცელარიისაგან. ამ განცხადების გამოქვეყნების დღიდან ზემოხსენებულ მოწმობას ვთვლი გაუქმებულათ.

ანნა იაკის ასული პარაჯანოვისა.

ექიმი მ. გ. მეფისაძე

ტომსკის უნივერსიტეტის ვენერიულ კლინიკის ორდინატორათ ნამყოფი იღებს ავათმყოფებს კანისა და ვენერიულის სნეულებით ყოველ დღე 3—5 ნახ. საათამდე. ვარანცოვის ძეგლის პირდაპირ რაზიეზდის ქუჩა, № 19.

ექიმი დ. ი. ჯაფარიძე

მიიღებს შინაგანის, ყურის, ყელის და ცხვირის სნეულებით ავადმყოფებს დილის 11—1 საათამდე, საღამოს 5—7 ს მადათოვის ქუჩა № 7. ალექსანდრეს ბაღის პირდაპირ. ტელეფონი 17—49.

ექიმი ნ. ა. ფოფხაძე

მიიღებს შინაგან სნეულებიან ავადმყოფთ ყოველ საღამოს 5—7 საათამდე.

გრაფის ქუჩა № 8. მონასელიძის ბინა.

ექიმი უკლადნიკოვი

შინაგან და საბავშვო სნეულებიან ავათმყოფთ იღებს ყოველ-დღე დილ. 10—11 საათამდე და სალ. 5—6 საათამდე. მისამართი: დიდი-მთავრის ქუჩა № 67 (კიროჩნი ქუჩ. კუთხე).

ექიმი ი. ვ. კონიევი.

იღებს შინაგან სნეულებით ავადმყოფთ საღამოს 5—7 საათამდე. ვერა, ვარდისუბნის ქ. № 3.

ექიმი ნ. ლ. ტურიაშვილი

მედიცინის დოქტორი მიუნხენის უნივერსიტეტისა.

შინაგან საბავშვო, სქესით და საშვილოსნო სნეულებითავადმყოფთ იღებს ყოველ-დღე შუადღის 12—2 და საღამოს 4—5 საათამ. უფასოთ იღებს ყოველ-დღე დილით 8—9 საათ მისამართი: ნიკოლოზის ქუჩა, № 7, სიმხოვიჩის აფთიაქის გვერდით.

ექიმი მ. ვ. კალიაშვილი

შინაგან და ბავშვთა სნეულებიან ავადმყოფთ ღებულობს ყოველ-დღე დღის 12—1 საათ. და საღამოს 5—7 საათამდე. მისამართი: პეტროგრადის ქუჩა № 4, კუთხე მიხეილის პრ. ტელეფონი 3—48. ჟაგზლის საავადმყოფოში მიიღებს ყოველ-დღე დღის 1—2 საათამდე.

ექიმი დ. ი. უორდანია

იღებს ავათმყოფებს შინაგან და ვენერიულ ავათმყოფობით, სიფილისი მისი და შედეგები სისხლ ნაკლებბა. ქრონიკული ნაღვლიანობა და ქრონიკული ტრიპერი. საღამოს 5—7 საათამდე გარდა კვირისა. [illegible] ქ. № 6 (დიდუბე) ტელეფონი 14—37.

ექიმი ქალი რ. ა. შიშლო-საბაშვილი

მედიცინის დოქტორი ჟენევის უნივერსიტეტისა და ედინბურგის მედიკურ-ქირურგიულ კოლლეჯისა. იღებს ყოველდღე შინაგან, ქალურ და ვენერიულ ავადმყოფთ და იძლევა საბებიო დახმარებას. სიფილისის წამლობა ახალი მეთოდებით. დილის 10—12 ს. და საღამოს 5—7 საათამდე. ელისაბედის ქუჩა, სახლი № 82. ტელ. № 9—26.

ექიმი ნ. ი. მახვილაძე

იღებს სპეციალურად—მალარიით (ციება) და მისი შედეგებით დასნეულებულთ, სისხლის ნაკლებობით, გულისა, ფილტვისა, ქარებით და სხვა შინაგან სნეულებით ავათმყოფთ ყოველ დღე საღამოთი 4—6 საათამდე. ელექტრიზაცია და მას საქე. მისამართი: მოსკოვის ქუჩა № 11.

ექიმი ბ. დონხინი

ყოფილ იასსისენტი პარიზის მთავარ კლინიკისა იღებს თვალის ტკივილების ავადმყოფებს დილის 10—12 და საღამოს 4—7 საათამდე. მიხეილის პრ., 76. (ზაიკინის კბილის საექიმო).

ექიმი ა. დ. ციციშვილი

შინაგან და ბავშვთა სნეულებანი. ავათმყოფებს იღებს ყოველ-დღე დილით 8—9 საათამდე, სალ. 5—7 ს. ჩერქეზოვის ქ. № 14.

დ ხარჩკვეში ექიმის თანაშემწე ვ. ა. ლაშხი იღებს ავადმყოფებს, უკეთებს კანქვეშ ნემსებს ციებ-ცხელებიანს, სისხლ-ნაკლებიანს და სიფილისიანს უკეთებს მასაჟს, ურცხს ყვავილს, უხვევს ჭრილობებს და ათაშაგს. მისამართი: რკინის გზის სადგურთან აბრამიშვილის სახლებში.

იქვე ექიმის თან. ქალი მ. პ. მაზარინა-ლაშხი ღებულობს ავადმყოფ ქალებს და აძლევს დარიგებას.

სამკურნალო კაბინეთი
ექიმი ალექსანდრე დავ. კაკილიახი

მიიღება კანისა, ვენერიულისა და სიფილისიანი ავათმყოფები. (914-ს და 606-ს შეშხაპუნება). ავადმყოფთა მიღება 5—8 საათამდე საღამოთი. მიხეილის პროსპექტი № 116, სასტუმრო „ნოე"-ს პირდაპირ ტელეფონი 14—28.

ექიმი გ. მ. მუხაძე

იღებს სქესობრივი ავათმყოფთ საღამოს 5—6 საათამდე კვირა დღის გარდა, მისამართი: დიდი მთავრის ქუჩა № 57; ამიერკავკასიის მთავრობის სახ. შენობის პირდაპირ, სახ. სკოლის შვილიშვილთა. ტელ. № 5—77.

ახალი სტილით
1918 წ. კალენდარი
იყიდება კანტორა „განათლება"-ში და ყველა აგენტებთან.

სავალდებულო დადგენილება

დამტკიცებული თფილისის ქალაქის თვითმმართველობის მიერ ქალაქის გადასახადების და მათზე დარჩენილ „ნედოიმკების" აღების შესახებ.

1) სახლის პატრონები, რომელთა სახლებიც შეფასებულია ნაკლებ ათი ათასი მანეთისა და აგრეთვე სავაჭრო-სამრეწველოს პატრონები, ვალდებულნი იყვნენ ერთი კვირის განმავლობაში შემოეტანათ ქალაქის კასაში დღიდან ამ განცხადების გამოქვეყნებისა—ყველა მათზე დარჩენილი გადასახადები და „ნედოიმკები". ეს ვადა გათავდა 18 მაისს და ეხლა კი უკვე შეუდგენ იმ პირთა სიების შეყვანებას, რომელთაც გადასახადი არ გადაუხდიათ, რათა ისინი პასუხის-გებაში იქნენ მიცემულნი.

2) ყოველ-გვარი გადასახადების და „ნედოიმკების" გადამხდელები ვალდებულნი არიან 27 მაისამდე შემოიტანონ 1918 წლის პირველი ნახევრის მათზე შეწერილ გადასახადები და „ნედოიმკები". ამ დადგენილების დამრღვეველნი პასუხის-გებაში იქნებიან მიცემულნი 29 მუხლის ძალით.

1—1

სახელოსნო კლუბი

ამით აცხადებს ბ.ბ. წევრების, კანდიდატების და სხვა სტუმრების საყურადღებოთ, რომ კლუბი იხსნება დღეიდან და მასთან გამგეობისაგან დღესვე 26 მაისს დღის 12 საათზე დანიშნულია წევრთა

საზოგადო კრება.

განსახილველი საგანი: მოხსენება კლუბის სადგომის რეკვიზიციის შესახებ.

ქართულ კლუბის საზაფხულო შენობაში

კვირას, 26 მაისს, დილის 11 საათზე დანიშნულია

საზოგადო დამფუძნებელი კრება

თფილისის ქართველ-ვაჭართა და მრეწველთა კავშირისა.

განსახილველი საგნებია: 1) მოხსენება საორგანიზაციო კომიტეტის მოქმედების შესახებ 2) ხარჯთ-აღრიცხვა კავშირის 1918 წლისა, 3) ამორჩევა საბჭოს წევრებისა და მათ კანდიდატებისა, 4) ამორჩევა გამგეობის წევრებისა, 5) ამორჩევა სარევიზიო კომისიის წევრების და მათ კანდიდატებისა.

საორგანიზაციო კომიტეტი სთხოვს კავშირის ყველა წევრებს უთუოდ დაესწრონ ამ კრებას, რადგან როგორც პოლიტიკური ისე საზოგადოებრივი მდგომარეობა ჩვენი ქვეყნისა მოითხოვს ვაჭარ მრეწველთა შეკავშირებას და მათ საზოგადო სარბიელზედ გამოსვლას.

4—4

საორგანიზაციო კომისია.

მთავარი კანტორა
„ბორჯომის ექსპორტი"
უშვებს პარტიობით ბორჯომის წყალს
საჭიროა სანდო წარმომადგენელნი

ბორჯომის წყლის პარტიობით შეძენა შეიძლება მხოლოდ და მხოლოდ უმთავრეს კანტორას

„ბორჯომის ექსპორტის" საშუალებით.

უმთავრეს კანტორის დროებით სადგომი: თფილისი, ველიამინოვის ქ. № 3, ვ. ხ. კილაძე.

ფოსტის მისამართი: თფილისი, ფოსტის ყუთი № 37 ვ. კილაძე.

მოლაპარაკება შეიძლება დღის 10—2 საათამდე. ტელეგრამის: თფილისი, „ბორჯექსპორტი".